

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства аграрної політики та
продовольства України "Про затвердження Спеціальних гігієнічних вимог
при виробництві та обігу харчових продуктів тваринного походження"

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Спеціальних гігієнічних вимог при виробництві та обігу харчових продуктів тваринного походження" (далі – проект наказу) розроблено на виконання Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228, з урахуванням вимог Регламенту Європейського Парламенту й Ради від 29 квітня 2004 року № 853/2004, що встановлює спеціальні Вимога гігієни харчових продуктів тваринного походження; Регламенту Європейського Парламенту й Ради від 17 липня 2000 року № 1760/2000/ЄС про встановлення системи ідентифікації і реєстрації великої рогатої худоби, та маркування яловичини та продуктів із яловичини і скасування Регламенту Ради № 820/97/ЄС; Регламенту Комісії (ЄС) № 37/2005 від 12 січня 2005 р. щодо контролю температур у транспортних засобах, сховищах і на складах харчових продуктів швидкої заморозки, призначених для споживання людиною.

Харчові продукти тваринного походження є продуктами, що через свої мікробіологічні особливості можуть бути небезпечним фактором для здоров'я людей, а отже потребують встановлення особливих гігієнічних вимог. Уніфікація та консолідація гігієнічних вимог для харчових продуктів тваринного походження в одному документі дозволить забезпечити високий рівень захисту життя та здоров'я громадян через забезпечення їх безпечними харчовими продуктами.

Відсутність чітко регламентованих норм щодо гігієни харчових продуктів тваринного походження унеможливує ефективне функціонування системи забезпечення безпечності харчових продуктів та чинить негативний вплив на епідемічну ситуацію в Україні.

Проектом наказу встановлюються спеціальні гігієнічних вимог до перероблених та неперероблених харчових продуктів тваринного походження.

Проект наказу чітко регламентує:

вимоги до операторів ринку харчових продуктів тваринного походження, відповідальних за бійні;

вимоги до застосування, форми та способу нанесення ідентифікаційної позначки;

вимоги до поводження із м'ясом свійських копитних тварин (вимоги до транспортування; до боень; до потужностей з розбирання та обвалювання м'яса; до гігієни забою на бійнях та поза межами боень; до зберігання і транспортування м'яса тощо);

вимоги до поводження із м'ясом зайцеподібних та птиці(вимоги до транспортування; до боень; до потужностей з розбирання та обвалювання м'яса; до гігієни забою на бійнях; до зберігання і транспортування м'яса тощо);

вимоги до поводження із м'ясом диких тварин;
вимоги до рубаного (січеного) м'яса, м'ясних напівфабрикатів та м'яса механічного обвалювання (до виробничих потужностей; до сировини; до маркування тощо);

вимоги до живих двостулкових молюсків (вимоги до роздрібної торгівлі; до реєстраційних документів; до територій виробництва; до вирощування та введення в обіг живих двостулкових молюсків, тощо);

вимоги до рибних продуктів (вимоги до суден; до свіжих рибних продуктів; до заморожених рибних продуктів; до знищення паразитів, тощо);

вимоги до сирого молока, молозива, молочних продуктів та продуктів на основі молозива;

вимоги до яєць та яєчних продуктів;

вимоги до жаб'ячих лапок та равликів;

вимоги до топлених тваринних жирів та шкварок;

вимоги до оброблених шлунків, міхурів та кишок;

вимоги до желатину;

вимоги до колагену та зразок документу, який повинен супроводжувати сировину, призначену для виробництва желатину або колагену.

Прийняття проекту наказу дозволить вирішити проблему забезпечення високого рівня захисту споживачів стосовно безпечності харчових продуктів, зокрема шляхом встановлення докладних гігієнічних вимог щодо продуктів тваринного походження.

Норми проекту наказу не застосовуватимуться до первинного виробництва для приватного домашнього використання чи до домашнього приготування і зберігання харчових продуктів чи поводження з ними для приватного домашнього споживання.

Прийняття проекту наказу дозволить вирішити проблему забезпечення простежуваності продуктів харчування тваринного походження, що є невід'ємним елементом у забезпеченні безпечності продуктів харчування та життя та здоров'я населення. З огляду на зазначення, важливим є запровадження детальних механізмів застосування ідентифікаційної позначки.

Для розв'язання проблеми достатньо прийняти проект наказу та забезпечити набрання ним чинності.

Проблеми, які пропонується вирішити є важливими, оскільки дозволять запровадити системний підхід до безпечності харчових продуктів тваринного походження, уніфікувати та систематизувати відповідні спеціальні гігієнічних вимог таких продуктів та привести законодавство України у відповідність до законодавств Європейського Союзу у зазначеній сфері, створивши підґрунтя для забезпечення інтересів споживачів.

Питання безпечності харчових продуктів тваринного походження зачіпає інтереси всіх верств суспільства, основними групами (підгрупи), на які проблема справляє вплив є:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	так	–
Держава	так	–
Суб'єкти господарювання,	так	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	–

Вважаємо, що врегулювання зазначених проблем не може бути здійснено за допомогою:

1) ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

2) діючих регуляторних актів, оскільки чинні регуляторні акти, які вирішують описану проблему, відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Проект наказу спрямований на розв'язання проблем, визначених у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу. Прийняття проекту наказу забезпечить чітке регламентування гігієнічних вимог для харчових продуктів тваринного походження, запровадження механізмів простежуваності для таких продуктів, що сприятиме забезпеченню безпечності харчових продуктів та виконанню зобов'язань щодо гармонізації українського законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів із відповідним законодавством Європейського Союзу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Не забезпечує досягнення цілі;
Прийняття проекту наказу	Призведе до: виконання вимог чинного законодавства та гармонізації законодавства України з законодавством Європейського Союзу; підвищення безпечності продуктів харчування приведення законодавства України у відповідність з нормами та правилами права ЄС, що справлятиме позитивний вплив на ринкове середовище; розширення ринків збуту харчових продуктів.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні.	Значні витрати з боку держави у разі спалахів захворювань та небезпечних ситуацій, пов'язаних із життям та здоров'ям споживачів, через обіг небезпечних харчових продуктів.
Прийняття проекту наказу	Запровадження спеціальних гігієнічних вимог при виробництві та обігу харчових продуктів тваринного походження забезпечить: реалізацію державної політики у сфері безпечності харчових продуктів; виконання Україною зобов'язань щодо наближення вимог національного законодавства до вимог законодавства ЄС у сфері санітарних та фітосанітарних заходів, передбачених Угодою про асоціацію із ЄС.	

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні.	Високі. У разі погіршення здоров'я споживачів через споживання небезпечних харчових продуктів тваринного походження.

Прийняття проекту наказу	Забезпечення захисту життя і здоров'я громадян; Забезпечення населення України безпечними та якісними харчовими продуктами; Можливість зміни споживчого вибору у зв'язку зі збільшенням виробництва безпечних та якісних продуктів.	Відсутні.
--------------------------	---	-----------

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	Відомості відсутні	Відомості відсутні	Відомості відсутні	Відомості відсутні	
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	Відомості відсутні	Відомості відсутні	Відомості відсутні	Відомості відсутні	

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	
Прийняття проекту наказу	Запровадження спеціальних гігієнічних вимог при виробництві та обігу харчових продуктів тваринного походження забезпечить: реалізацію державної політики у сфері безпечності харчових продуктів; виконання Україною	

	зобов'язань щодо наближення національного законодавства до вимог законодавства ЄС у сфері санітарних та фітосанітарних заходів, передбачених Угодою про асоціацію із ЄС;	
--	--	--

Витрати, які виникатимуть внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<p><i>Альтернатива 1 (відсутність регулювання)</i> Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")</p>	<p>Високі. Через брак довіри споживачів, який може статися через проблеми з безпечністю харчових продуктів, вироблених несумлінними операторами ринку, може зменшитися продаж певних харчових продуктів незалежно від виробника. Дорівнюватимуть сумі втрат через зниження обсягів продажу харчовий продуктів. Можливо вирахувати тільки в кожній конкретній ситуації.</p>
<p><i>Альтернатива 2 (прийняття проекту наказу)</i> Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")</p>	<p>Відсутні</p>

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта**

№ з/п	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2.	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5.	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень		-
6.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7.	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8.	Інше (уточнити), гривень.	-	-
9.	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	-	-
10.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	-	-
11.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	-	-

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

*Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного	Витрати на оплату штрафних санкцій та	Разом за рік	Витрати за п'ять років
-------------------	---	--	---------------------	-------------------------------

	нагляду (контролю) (за рік)	усунення виявлених порушень (за рік)		
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

*Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензій, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект наказу.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	Цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).
Прийняття проекту акта	4	Цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде)
Використання ринкових механізмів	1	Альтернатива є не прийнятною, оскільки питання забезпечення безпечності продуктів харчування є прерогативою держави.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття проекту наказу	Максимальна вигода для держави, громадян та операторів ринку харчових продуктів	Відсутні	У разі прийняття акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми.
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	Значні витрати держави, значні витрати громадян та операторів ринку харчових продуктів у разі виникнення спалаху або небезпечної ситуації, пов'язаної з харчовими продуктами	Унеможливило забезпечення безпеки продуктів харчування тваринного походження

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.

Прийняття проекту акта	Є необхідним для ефективного функціонування системи державного забезпечення безпечності харчових продуктів та захисту життя та здоров'я споживачів. Повністю відповідає потребам у вирішенні проблеми.	Відсутній
------------------------	---	-----------

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття запропонованого проекту наказу.

Прийняття проекту наказу дозволить вирішити проблему забезпечення високого рівня захисту споживачів стосовно безпечності харчових продуктів, зокрема шляхом встановлення докладних гігієнічних вимог щодо продуктів тваринного походження

Організаційна робота щодо виконання заходів і робіт, зазначених в проекті наказу, покладається на Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Можливість виконання вимог регуляторного акта оцінюється як висока.

Відомості про питому вагу суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, відсутні, тому тестування малого підприємництва не здійснюється.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акту запропоновано встановити на необмежений строк.

Зміна строк дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект регуляторного акту.

Строк набрання чинності регуляторним актом – через шість місяців з дня його офіційного опублікування.

Регуляторний акт може бути переглянутий за ініціативою регуляторного органу або на підставі аналізу звіту про відстеження результативності цього регуляторного акта та при зміні законодавчої бази.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основним показником результативності регуляторного акта буде кількість скарг громадян, операторів ринку та інших осіб щодо проблем, які виникають при застосуванні акта.

Реалізація проекту наказу не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта – середній, за рахунок розміщення проекту наказу на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (www.consumer.gov.ua).

Після прийняття проекту наказу його редакцію також буде оприлюднено на сайтах Верховної Ради України, Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Міністерства аграрної політики та продовольства України.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

У разі прийняття регуляторного акта буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності згідно із статтею 10 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" та Методик відстеження результативності регуляторного акта, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308.

Базове відстеження регуляторного акта здійснюватиметься після набрання чинності проекту регуляторного акта, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності.

Повторне відстеження результативності проекту акта буде здійснюватися через рік з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності проекту акта будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Для проведення відстеження результативності регуляторного акта буде використовуватись статистичний метод, що передбачає використання статистичних даних.

Опитування цільових груп та залучення наукових установ для проведення відстеження результативності регуляторного акта не передбачаються.

**Перший заступник
Міністра аграрної політики
та продовольства України**

Максим МАРТИНЮК

" _____ " _____ 2017 р.